

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

dr Janusz KOCHANOWSKI

RPO- 560530 - I/07/AB

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 25 czerwca 2007 r.

Pan
Robert Biedroń

**Prezes Stowarzyszenia „Kampania
Przeciw Homofobii”**

ul. Żelazna 68
00 - 866 Warszawa

Szanowny Panie Prezesie

W nawiązaniu do pisma z dnia 29 maja 2007 r., skierowanego do Pana Ludwika Dorna - Marszałka Sejmu RP oraz przesłanego do wiadomości Rzecznika Praw Obywatelskich, dotyczącego możliwości ujawnienia znajdujących się w zasobach archiwalnych Instytutu Pamięci Narodowej materiałów operacyjnych akcji „Hiacynt”, pragnę przedstawić następujące wyjaśnienia.

Ustawodawca w art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101 poz. 926), zdefiniował pojęcie „przetwarzania danych”. W myśl ustawowej definicji, przez „przetwarzanie danych” rozumieć należy jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, w tym przechowywanie, udostępnianie i usuwanie danych. Zgodnie z art. 27 ust. 1 cytowanej ustawy, dane o życiu seksualnym człowieka stanowią tzw. dane sensytywne, których przetwarzanie, co do zasady, jest zabronione. Co za tym idzie, przechowywanie przez Instytut Pamięci Narodowej danych o życiu seksualnym osób inwigilowanych przez służby bezpieczeństwa, należałoby uznać za bezprawne chyba, że zachodzą przesłanki legalizacyjne przetwarzania danych, wymienione w art. 27 ust. 2 cytowanej ustawy.

W mojej ocenie, przechowywanie w zasobach archiwalnych IPN materiałów operacyjnych akcji „Hiacynt” nie stanowi samoistnego zagrożenia dla praw osób, których one dotyczą. Okoliczność legalizującą przechowywanie przedmiotowych danych stanowić może, konieczność ich zachowania na potrzeby badań naukowych (art. 27 ust. 2 pkt 9 ustawy o ochronie danych osobowych). Należy jednak podkreślić, że z uwagi na prawo każdego do

prawnej ochrony życia prywatnego, ewentualne opublikowanie wyników takich badań nie może następować w sposób umożliwiający identyfikację osób, których dane zostały przetworzone. Z tych samych powodów niedopuszczalne jest, w mojej ocenie, upublicznienie jakichkolwiek materiałów dotyczących życia seksualnego osób inwigilowanych przez służby bezpieczeństwa, a w szczególności udostępnianie takich danych poprzez umożliwienie wglądu do nich przez nieokreślony krąg podmiotów.

Pragnę zwrócić uwagę, że konieczność zagwarantowania prawa do prywatności osobom przeciwko którym w przeszłości kierowane były działania funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, nie może pociągać za sobą obowiązku zniszczenia materiałów znajdujących się w archiwum IPN. Usuwanie danych, w myśl art. 7 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, zawiera się w definicji ich przetwarzania. Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z dnia 26 października 2005 r. (sygn. K 31/04) uznał jednak, że *ze względu na podwójny charakter materiałów gromadzonych w archiwach IPN, będących nie tylko informacjami o osobie, lecz także dokumentami o charakterze historycznym, zawierającymi wiedzę o rodzajach i metodach działania organów bezpieczeństwa totalitarnego państwa, nie może wchodzić w grę ich usunięcie*. Zdaniem Trybunału, takie stanowisko znajduje uzasadnienie w art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Łączę wyrazy szacunku
/-/ Janusz Kochanowski

Do wiadomości:

Pan
Ludwik Dorn
Marszałek Sejmu RP